

Johan Bojer:

IZSELJENCI

Morten je rekel Kalu, da se morajo delati, kakor da so popolnoma prepričani, da bo Per ponoči mirno spal. Vendar je kljub temu bolje, če nekoliko mož straži v bližini.

To noč sta ležala Anton Noreng in Morten na straži v Kalovem hlevu. In vse je bilo dolgo časa čisto mirno. Per je bil dobil posteljo fantov. Spočetka je ležal in spal in spal. Proti jutru pa je hotel vstati, hotel je ven in takoj po svojem fantu. Ali saj je bilo nemogoče pustiti ga tja. Kal je poizkušal, da ga zlepa spravi zopet v posteljo, ampak ne. Per je hotel iz hiše. Karen je vstala, prišla in mu prigovarjala. Sinovi so vstali s poda, kjer so jim bili postali. Vsi so mu prigovarjali, ampak nič ni pomagalo. Sunil jih je v stran in odprl vrata. Ali zunaj od hleva sta prihajala dva moža, pripravljena, da mu zastavita pot.

Tega jutra ni nihče pozabil. Pet mož se je rvalo in borilo z orjakom. Se huje je bilo ko so ga spravili v hišo. Karen in dekleta so pobegnile. Nastal je hrušč. Šipe, posode in lonci so se drobili. Prevrčali so klopi in hodili po njih. Najhuje morebiti pa je bilo slišati, kako je Per tulil kakor žival. Končno so ga podrli na tla. Ali zdaj so ga morali skrbno zvezati in to proti njegovi volji. Obležal je na tleh in klical in klical na pomoč. Nato je zdijval in se skušal oprustiti. Nazadnje je pričel jokati. In ko so eno ali dve uri sedeli pri njem, so opazili, da je končno spet zaspal.

Drugi dan so ga spravili k Antonu Norengu v kočo. Tam je bilo več prostora. In odslej sta morala neprestano sedeti dva moža pri njem in ga stražiti.

Zupnik je prišel, ampak Per je poskočil, da se je oni preplašeno umaknil skozi vrata.

Prišla je Ana, objokana in zmedena. Ko je stopila skozi vrata, je sedel Per na klopi. Tedaj pa je planil pokonci in začel divjati: "Pojdi, Ana, pojdi, za vrata vendar. Pojdi, preden si oprostim roke!" In trgal in trgal je vrvi.

Ko je prišel Kal nekega jutra z nočne straže domov in ga je Karen vprašala, kako gre Peru, ni odgovoril. Sedel je za mizo in poizkušal pogoltniti grizljaj, ali naenkrat so mu planile solze iz oči. Zmajal je z glavo. "Bog obvaruj vsekega pred čim takim," je rekel.

Nekaj dni pozneje se je počasni pomikal prerijski voz preko ravnine proti mestu. Štirje možje so šli z njim. Per je sedel v vozu, zvezan na rokah in nogah. Zdaj pa zdaj je zakričal

in prosil, naj mu zavežejo trak okrog oči. Ravnina, ravnina, ravnina ga je vpijala vase. Vse se je vrtelo in vrtelo pred njim. Hej, jo, vozil se je na vrtiljaku in se je moral trdno oprijemati, da, da, morebiti je bilo vse samo zabava. Per je in se smejal. Ali trenotek nato se je spet jokal. "Moj Bog, kaj bo vendar z Ano? Kam me peljete? V blaznico? Ah, ne, ali sem res tako nor? In Ana in... in fant? Mali Per? Kako se jima bo godilo. In jaz sem letos tako izoral. In hotel sem letos kupiti konje, ah ne — ne peljite me v blaznico. Pomislite na Ano!"

Ob prihodnjih nedeljah je sedela Ana prav zadaj v mali cerkvi in skrivala skoraj ves čas obraz v dlaneh. Ko so drugi peli, so jo slišali ihteti. Ko je župnik pridigal, so slišali stokanje mlade žene, ki je ves čas sedela sklonjena in zatopljena vase.

Simen je ostajal doma. Gradil je na bratovi hiši in je bil namenjen, da odpotuje, brž ko bo dozidana.

TRETJA KNJIGA

Morten Kvidal je bil končno pripravljen, da odpotuje domov. Neke nedelje je hodil med starimi naseljenici okrog in se poslavljaj. Pomladno delo na poljih je bilo za letos opravljeno. In napravil si je sam zase majhno leseno kočo. Vendar pa naj bi zdaj Simen prevzel vse skupaj za eno ali dve leti. Tudi pri sosedih so razbijali in žagali. Pri Ani pa je bila nova kočica že dogotovljena, njej so pomagali tovariši.

Morten je bil danes bled. Bilo je toliko stvari, ki so ga zadrževale. Zdjaj se je življenje tukaj šele prav začinjalo. Konji in stroji, zmeraj in zmeraj več zemlje za krčenje, kmalu bo stekla cesta, mogoče nekega dne železnica, tudi mesto lahko nastane, veliki obrati, bogastvo. In vendar, domotožje, ki je neprestano tlelo v vseh teh letih — ni se mu mogel več dalje ustavljati. Naj je bilo še tako neumno, moral je odot. Moral je, moral je videti Kvidal in mater.

"Le kako se moreš spomniti take neumnosti," mu je rekel učitelj. "Ti, ki si tukaj že majhen kralj. In zdaj, ko se godba šele prav pričinja."

"Ali naj pozdravim tvoje starše?"

"Ne, prav zares ti jih ni treba."

"Ali si pameten, človek. Torej naj ne pozdravim tvojega očeta in tvoje matere?"

"Ne, čemu? Povej starima, kar hočeš, ampak od mene ju nikakor ne pozdravljam."

Morten je zmajeval z glavo, ko je odhajal. Vsi, ki so se izselili sem, so bolj ali manj trpeli od domotožja. Le Jo Berg je bil vzvišen nad takimi neumnostmi. Kaj pa, če ni bilo to zato, ker je vedno jasneje in jasneje spoznaval, da je bilo mučeništvo v domovini samo bahaštvo. Oče in mati sta imela morebiti prav. Iz njega ne bo nikoli ničesar pravega. Zdjaj pa sta hodila doma okrog in sta imela vsak dan bolj in bolj prav. In potem naj jima celo še pošilja pozdrave.

Ana je sedela v novi koči in šivala, in ko je prišel Morten, ji je zažarel obraz. Bilo je nekaj velikega, po vsem tem, kar je prestala v poslednjem času, preseliti se iz temne ilovnate kočice

v tako hišo, kjer je bilo toliko svetlobe skozi visoka okna. Pod strop in stene so bili iz ostruženega lesa in tako sveže je dišalo, da je bilo kar lahko dihati. Na njenih temnih laseh so se pojavljale sive proge, obraz je bil vel. Ali ko je vprašal, ali naj sporoči v domovini kake pozdrave, se je zdelo, kakor bi ji zažarel v očeh blesk mladosti. "Seveda pozdravi, Morten...!" Nekaj časa je gledala predse, potem pa se je proseče ozrla nanj. "Ampak stori mi uslugo. Ne pripoveduj preveč, kako je s Perom."

Dalje prihodnjič)

VSI, KI POGREŠATE SLOVENSKO ČTIVO, DOMACIH IN OSEBNIH NOVIC, STE PRAV LEPO VABLJENI, DA SE NAROČITE NA AMERIŠKO DOMOVINO.

VPRASANJE ENERGIJE? — Bowie Kuhn, komišener za buseball, je dejal, da bodo člani glavnih lig varčevali z energijo na ta način, da bodo čim manj najemali posebna letala za potovanje na posamezne nastope.

PRI RAZLAGI — William Simon, direktor zveznega urada za energijo, ima težavno nalogo, ki rešuje vprašanje krize energije. Pri tem poslu je treba veliko razmišljanja, pa še več razlaganja.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujiva."

DRAGI NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Lepo prosimo, pošljite nam naročnino že ob prvem obvestilu, prihranite nam ponovno delo in stroške! Sporočite takoj, če želite spremembo v naročništvu. Pridobivajte nam novih naročnikov. Priporočite naš list svojemu slovenskemu sosеду in znancu!

AMERIŠKA DOMOVINA

ZA VALENTINOVO poklonite svojim dragim AMERIŠKO DOMOVINO

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZVANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepil. Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

ENERGY WISE

Walk or ride bikes whenever possible.

Half of all car trips are less than 5 miles.

Don't be a Born Loser!

ZDEHA — Mladič v Aquatari-um v St. Augustine, Fla., je na široko odprl svoj gobec, ko mu je nemara postalo dolg čas in se ga je lotila dremavost.

SLOVO — Izraelski vojak maha v slovo egiptskim vojakom pri Izmaili ob Sueškem prekopu. V nekaj tednih ne bo nobenega izraelskega vojaka več v neposredni bližini prekopa.